

В. В. Любич,
П. Я. Бондаренко

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ЗАПАСІВ, ЯК ОСНОВНИЙ НАПРЯМОК РЕФОРМУВАННЯ ЛОГІСТИКИ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Децентралізація запасів – це стратегічно важливий напрямок реформування військової логістики, який підвищує її ефективність, мобільність та стійкість у сучасних умовах ведення війни. Запровадження цієї моделі дозволяє мінімізувати втрати, швидко адаптуватися до змін та гарантувати безперебійне забезпечення військ необхідними ресурсами навіть у кризових ситуаціях.

Ключові слова: Логістика, децентралізація запасів, , логістичний об'єкт.

Abstract

Decentralization of stocks is a strategically important direction of reforming military logistics, which increases its efficiency, mobility and stability in modern conditions of warfare. The introduction of this model allows you to minimize losses, quickly adapt to changes and guarantee uninterrupted provision of troops with the necessary resources even in crisis situations.

Keywords: Logistics, decentralization of stocks, logistics object.

Логістична криза – ситуація, коли система постачання військ зазнає серйозних збоїв, що призводить до нестачі критично важливих ресурсів (боєприпасів, пального, продовольства, медичних засобів) та може вплинути на боєздатність армії. Причини такої кризи можуть бути як зовнішні (вплив противника), так і внутрішні (недоліки в організації).

Сучасна війна вимагає гнучких, адаптивних та технологічно просунутих методів управління логістикою. Основними викликами є динамічність бойових дій, кібератаки, використання безпілотників та необхідність швидкого забезпечення військ. У сучасних умовах ведення бойових дій логістика відіграє вирішальну роль у забезпеченні боєздатності військ. Технологічний розвиток, зміна тактики та поява нових викликів, таких як кібератаки, дрони та мережево-центричні операції, вимагають модернізації логістичних систем.

Одним з ключових змін для удосконалення тактики управління логістикою полягає у децентралізації логістичних ланцюгів:

Розосередження (дисперсія) складів і логістичних вузлів – це тактика, спрямована на зменшення ризику знищення критичних запасів у разі ворожого удару. В умовах сучасної війни великі централізовані склади стають вразливими для авіаційних, ракетних та безпілотних атак., використання мобільних складів та швидкого розгортання логістичних пунктів.

Децентралізація запасів – це підхід у військовій логістиці, який полягає у розподілі матеріальних ресурсів між багатьма меншими складами замість зосередження їх у кількох великих центрах. Така стратегія мінімізує ризик значних втрат у разі ворожих ударів і підвищує надійність забезпечення військ.

Перевагами децентралізації запасів є:

Зменшення вразливості до атак – це комплекс заходів, спрямованих на зниження ризику знищення логістичних об'єктів і маршрутів постачання в умовах бойових дій. Зменшення вразливості до атак, оскільки розосереджені склади складніше знищити одночасно, а також менші об'єкти важче виявити розвідкою противника.

Стійкість логістики означає здатність системи забезпечення військ продовжувати ефективно функціонувати навіть в умовах бойових дій, атак противника або порушення маршрутів постачання. Підвищення стійкості логістики, що полягає у тому, що у разі втрати окремих складів постачання забезпечується.

Запровадження мережевої структури логістики — це сучасний підхід до організації військового постачання, який передбачає гнучке, децентралізоване та взаємопов'язане управління логістичними потоками. Замість традиційної ієрархічної системи, де ресурси рухаються строго за визначеними лініями (від центрального складу до фронту), мережева логістика використовує розгалужену систему складів, мобільних пунктів і альтернативних маршрутів. Гнучкість і швидкість постачання — це ключові фактори ефективної військової логістики, які забезпечують оперативне реагування на зміну бойової обстановки та безперервне забезпечення військ необхідними ресурсами.

Багатоканальна логістика — це система постачання, що використовує кілька незалежних маршрутів, транспортних засобів і методів доставки для забезпечення безперервного потоку ресурсів до військ. Такий підхід підвищує стійкість логістики, зменшує ризики через атаки противника та дозволяє швидше реагувати на зміну обстановки. Гнучкість і швидкість постачання у військовій логістиці означають здатність швидко реагувати на зміну обстановки та ефективно доставляти ресурси в потрібне місце у найкоротший час. Це критичний фактор у сучасних збройних конфліктах, де ситуація на полі бою змінюється динамічно, а логістичні лінії можуть зазнавати атак. У розосереджених умовах легше змінювати маршрути та адаптуватися до оперативної обстановки. Багатоканальна логістика є ключовим елементом сучасного військового постачання, забезпечуючи мобільність, автономність і виживаність логістичних операцій навіть у складних умовах війни.

Досвід повномасштабної війни показує, що логістичні об'єкти, такі як склади, транспортні вузли та маршрути постачання, є одними з головних цілей противника. Тому маскування та приховане розташування є ключовими методами захисту логістичної інфраструктури, особливо в умовах децентралізації запасів.

Маскування та приховування логістичних об'єктів полягає у

1. Прихованому розташування логістичних об'єктів
 - Використання природних укриттів (лісові масиви, тунелі, кар'єри).
 - Розміщення складів у підземних або напівпідземних спорудах для мінімізації візуальної помітності.
 - Використання заброшених промислових об'єктів для маскування складів під цивільні споруди.
2. Маскування техніки та складів
 - Використання камуфляжних сіток та матеріалів, що поглинають радіолокаційні хвилі.
 - Фарбування транспорту та будівель у кольори місцевості.
 - Використання теплового маскування для захисту від тепловізорів і дронів-розвідників.
3. Обмеження цифрових слідів
 - Мінімізація використання електронних комунікацій, які можуть бути перехоплені.
 - Використання шифрованого зв'язку та аналогових методів координації.
 - Обмеження активності в зонах із супутниковим моніторингом.
4. Маневреність і мобільність логістичних об'єктів
 - Використання мобільних складів на базі вантажних автомобілів або контейнерних рішень.
 - Часті зміни місця розташування критично важливих запасів.
 - Використання тимчасових аеродромів і складів для швидкого прийому та розподілу вантажів.

Логістична криза є однією з найнебезпечніших загроз для військових операцій, тому важливо завчасно розробляти стратегії її уникнення та швидкого реагування на можливі виклики. Захист від логістичних криз є критично важливим елементом військової стратегії, оскільки дозволяє зберегти боєздатність військ навіть в умовах інтенсивного протистояння та загрози втрати постачання. Гнучкість і швидкість постачання — це основа ефективної логістики, яка дозволяє армії діяти автономно та адаптуватися до умов сучасної війни.

Багатоканальна логістика є ключовим елементом сучасного військового постачання, забезпечуючи мобільність, автономність і виживаність логістичних операцій навіть у складних умовах війни.

Маскування та приховане розташування в умовах децентралізації логістики – це ключовий елемент стійкості військового постачання, що дозволяє мінімізувати втрати та забезпечити безперервність бойових дій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. СП 4-00(30)03.01 ДОКТРИНА “ОБ’ЄДНАНА ЛОГІСТИКА” - Головне управління логістики Генерального Штабу Збройних Сил України, ВЕРЕСЕНЬ 2020
2. «Напрямки розвитку військової логістики в Україні в умовах воєнного стану як фактору її економічної безпеки», О.Тесніков, В.Фурсова електронний журнал «Економіка та Суспільство» <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3998>
3. Гринів Н. Т., Равліковська А. А. Перебудова логістики в умовах воєнного стану в Україні. Академічні візії. 2022. № 13. С. 1–19.

Любич Володимир Володимирович – провідний експерт будівельний у частини забезпечення безпеки життя і здоров’я людини, захисту навколишнього природного середовища та забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя населення ТОВ «Інженерно-будівельне бюро» e-mail: mr.lyubich1988@gmail.com

Бондаренко Павло Якович, старший викладач Кафедри військової підготовки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: pavlobondarenko1970@gmail.com

Lyubich Volodymyr Volodimirovich is a leading expert who is responsible for the safety of healthy people, the protection of excessive natural resources and the safety of sanitary and epidemiological well-being of the population of LLC “Engineering Bureau” e-mail: mr.lyubich1988@gmail.com

Pavlo Bondarenko, Senior Lecturer, Department of Military Training, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: pavlobondarenko1970@gmail.com